

כלי יקר תצוה שמות כת, לט

לט) ושבעת הכתונות שש ועשית מצנפת שש ואבנט וגו'. וז"ל אמרו (ערכי טז). שהכתונת בא לכפר על שפיכות דמים, ומה ענין זה לזה ואם בעבור שהשבטים אחי יוסף טבלו כתונת יוסף בדם מ"מ כל שפיכות דמים הנעשה בכל דור ודור מה ענינו על הכתונת, כי בלי ספק שכפרה זו היא בכל דור ודור ולא על ש"ד של השבטים לבד ובעל העקידה נדחק מאד בדבר זה כאשר תראה בספרו, גם שם לא היה ש"ד כלל כי מה שטבלו הכתונת בדם אין זה ש"ד אך בדרך רחוקה יש צד ש"ד כי מכרוהו לעבד וארז"ל (ב"ב כ): שבי כולו איתנהו ביה. ואולם מצאתי ישוב לזה ממה שכתב רבינו בחיי פרשת וישב וז"ל על הכתונת נתגלגלו הדברים בשעבוד גופותם במצרים וכן לאחר זמן היו עשרה הרוגי מלכות כי כן הגוף כתונת הנפש עד כאן לשונו, הנך רואה דעת הרב שהגוף הוא כתונת של הנפש ומלבושו ואם כן יש דמיון ויחס לכתונת זה עם גוף הנרצח. והיה כולו שש דהיינו פשתן כי קין היה ראש לכל הרוצחים ונתגלגל הדבר על ידי שהקריב זרע פשתן ולא נתקבל קרבנו ונתקבל קרבן אחיו הבל על כן נתקנא בו והרגו, ועל כן היו שש ערי מקלט כי שש נופל על לשון ששה.

נאות דשא ח"ב עמ' שיז

בגמ' ¹ דהכתונת היתה מכפרת על שפיכות דמים, והראי' מויטבלו את הכתונת בדם. ² הענין הוא, דכמו שהכתונת היא מלבוש הסמוך לגוף ³, כן המחשבה לבוש הסמוך לנשמה ⁴ ומחבר הנשמה אל הגוף, ובוז האדם מחבר העליונים בתחתונים, והשושן דם הוא מפריד בין עליונים ותחתונים ⁵. וזה שמביא ראי' מכתונת יוסף, לפי שיוסף הוא הכלל המחבר עליונים לתחתונים ⁶. וזהו סוד: וישראל אהב את יוסף מכל בניו וגו' ועשה לו כתונת פסים ⁷, כי מידה זאת השתלשלה ליוסף מיעקב ⁸, וזהו: וישראל וכו' ועשה לו ⁹ וכו', הכוונה, „אותו" ⁹, וכן התרגום על כי כל בשמים וארץ ¹⁰, דאחיד בשמיא וארעא, והבן ¹¹.

שם משמואל וישב תרע"ה

הים בפניהם. ונראה לפרש דהנה בש"ס זבחים (פ"ח:) כתונת מכפרת על שפיכות דמים. ויש לפרש דהנה אמרו ז"ל (שבת קי"ג:) ר' יוחנן קרי למאני' מכבדותי. כי מלבושי האדם הם לכבוד, ומקרא מלא בבגדי כהונה (שמות כ"ח) ועשית בגדי קודש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת. אך הכתונת עשוי' להיות ממוצע בין הגוף למלבושים כמובן. הגם שבבגדי כהונה של כהן הדיוט היתה הכתונת לבוש חיצוני שאין על גביו אלא האבנט. מ"מ שם כתונת דעלמא להכי עבידא. והנה בע"ח (שער אבי"ע) שרביעית דם שבאדם הוא ממוצע בין הגוף והנפש. וכבר אמרנו כי מהאי טעמא כל הריגת נפש נקראת שפיכות דמים אף כשחונקו שלא יצא ממנו דם, כי ענין שפיכות דמים נקרא סילוק הממוצע עד שנפרדת הנפש מהגוף, וע"כ כל פירוד הנפש מהגוף מכונה שפ"ד, וע"כ כתונת שהיא ענין ממוצע כנ"ל מכפרת על סילוק הממוצע:

ויש לומר דהא שיעקב אע"ה עשה ליוסף כתונת פסים הי' מורה שיוסף הוא הממוצע בין יעקב להשבטים, כידוע ליודעים שהשבטים בכנסת ישראל ודיבוקם ביעקב הוא באמצעות צדיק יסוד עולם מדתו של יוסף, וכן נמי שבת הוא הממוצע בין עוה"ז, דהיינו ששת ימי המעשה, לעוה"ב, ששבת הוא בעוה"ז והוא מעין עוה"ב, ויוסף הוא שבת על כן עשה לו כתונת פסים שזה מורה על מדתו:

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON